

Liite 2. Vuoden 2024 arviointikertomuksessa esitettyjen kehittämissuositusten jälkiseuranta

Kehittämissuositus	Lautakunnan arviointi toteumasta
Panostaa määrätietoisesti asukasmäärän nousuun ja työpaikkojen lisäämiseen	Laajan hyvinvointikertomuksen vuosilta 2022-2024 mukaan Oriveden asukasluku oli vuoden 2024 lopussa 8866 ja tilinpäätöksen 2025 mukaan vuoden 2025 lopussa 8856. Asukasluku on vähentynyt hieman. Kuolleisuus paikkakunnalla on suurempaa kuin syntyvyys mutta Orivedelle muuttaa enemmän ihmisiä kuin täältä pois. Muuttovoitto vuonna 2025 on 53 henkilöä. Kaupungin työttömyysaste oli vuoden 2025 lopussa 12,1% (2024:11,6%). Työttömyysaste on hiukan noussut mutta on vielä matalampi kuin Pirkanmaalla keskimäärin 13,6%
Löytää uusia keinoja vetovoiman vahvistamiseksi	Vuokratalojen peruskorjaus ja uudisrakennus vastaa nykyaikaisten asuntojen tarpeeseen. Säynäniemen tulevaisuuden kehittämisen valmistelun alkaminen vuonna 2025. Useita kaavahankkeita asumisen ja yrittämisen osalta, sekä kaavoituspuitesopimusten hyödyntämistä yhteistyössä yksityisten maanomistajien kanssa. Kaupungilla on olemassa kunnallistekniikan osalta mittava saneeraus- ja korjaussuunnitelma. Maankäytön sekä tekniikka- ja ympäristöpalveluiden yhteistyötä on tiivistetty valtuustokaudella niin, että kaavoitushankkeissa on pyritty mahdollisimman tehokkaasti huomioimaan ja hyödyntämään kunnallistekniikan saneeraamisen ja korjaamisen tulevat työt. Sujuvat palvelut ja palveluiden kehittäminen erityisesti kaavoituksessa ja rakentamisen lupaprosesseissa. Kaupungin istutukset ovat herättäneet positiivista huomiota ja ovat asukaspalautteissa saaneet kiitoksia. Kuntien elinvoimaa, pitovoimaa ja vetovoimaa kuvaava EVP-indeksi on parantunut hiukan vuodesta 2024. Luku on 43,7 vuonna 2025 (39,7 vuonna 2024)
Huolehtia henkilöstön hyvinvoinnista ja kaupungin vetovoimasta työnantajana	Sairauspoissaolopäivien määrä nousi vuodesta 2024, jolloin sairauspoissaoloja oli yhteensä 4531 päivää, eli 13,7 pv/henkilö. Vuonna 2025 vastaavat luvut ovat yhteensä 6 169 päivää eli 20,6 päivää/henkilö. Vuonna 2025 kaupunkia suosittelee työnantajana 77,6 % (2024 : 80%)
Kaikki sopimukset tarkistetaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain	Tarkastuslautakunnalla ei ollut käytettävissään aineistoa, joista voisi selkeästi todeta mikä vanhempi sopimus on vuonna 2025 päivitetty. Aineistoon pitää lisätä tieto sopimuksen tarkastuspäivästä. Kaupunginhallitus on lausunut 6.10.2025_ Kaupungin solmimien sopimusten määrä on todella merkittävä ja niiden voimassaoloajat poikkeavat toisistaan. Määräaikaiset sopimukset tarkastetaan niiden voimassaoloajan päättymisen yhteydessä. Kuten arviointikertomuksessa on todettu, hankintalaki edellyttää tiettyjen palvelujen kilpailuttamista ja samassa yhteydessä sopimusten säännöllistä tarkastelua ja päivittämistä. Mikäli kaupungin kaikki sopimukset tulisi tarkastella uudelleen tai päivittää vuosittain, tarvittaisiin sitä tekemään merkittävästi lisää henkilöstöä. Nykyisellä henkilöstömäärällä tätä ei pystytä tekemään
Työhyvinvointikyselystä nousevia kehittämiskohteita ovat tiedonkulku, työyksikön tavoitteiden kirkastaminen, palautteenannon kulttuurin vahvistaminen, perehdyttäminen ja resurssien ja työn vaatimusten välinen suhde. Johtamisessa ja esihenkilöiden toimintatavoissa tunnistettiin osittain kehitettävää. Johtamiseen kaivataan lisää tasapuolisuutta ja yhdenmukaisuutta, jotta kaikissa työyksiköissä noudatettaisiin samoja sääntöjä ja toimintatapoja.	Vuoden 2025 työhyvinvointikyselyssä, joka toteutettiin vuoden 2026 alussa kehittämiskohteiksi nousevat työhyvinvoinnin tukeminen, tiedonkulku, palautteenannon kulttuurin vahvistaminen sekä resurssien ja työn vaatimusten välinen suhde. Esihenkilön toiminnan puolueettomuus ja oikeudenmukaisuus sai arvosanan 4. Johtamisen avoimuuden keskiarvo 3,5 ja kokonaistyytyväisyys johtamistapaan 3,3. Numeeriset tulokset ovat pysyneet samoina verrattuna vuoden 2024 kyselyyn.

<p>Aluehallinnon uudistuksen lähtökohdana oli kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö.</p>	<p>Vuoden 2025 aikana on allekirjoitettu 10 vuoden vuokrasopimukset terveyskeskuksen ja Särkänkodin kiinteistöihin. Kaupungin osalta on käyty neuvotteluja ja Pirhan tarpeet eivät täytä tällä hetkellä koko kiinteistöä. Palveluiden järjestämiseen liittyvässä yhteistyössä edellytetään kaupungilta aktiivisuutta.</p>
<p>Vanhus- ja vammaisneuvostot ovat lakisääteisiä toimielimiä. Kunnallisessa päätöksenteossa on varmistettava, että asianomaisten toimielinten lausunnot on huomioitu.</p>	<p>Vanhusneuvosto on kokoontunut vuonna 2025 neljä kertaa ja käsitellyt mm. Valtuustoaloite Orivedestä ikäystävällinen kaupunki, valtuustoaloite Pride-liputuksesta, laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma vuosille 2026-2029 sekä laatinut kannanoton Kaupungin yhteisöllisestä asumisesta. Vammaisneuvosto on kokoontunut vuonna 2025 neljä kertaa ja käsitellyt mm. kaupungin esteettömyysasioita, nuorisotilan tilamuutosta, valtuustoaloite Pride-liputus, laaja hyvinvointikertomus ja antanut lausunnon Kotikoivu Oy:n Koluntien 6 uudisrakennuksen esteettömyyskohdista.</p>
<p>Kaupungin tulisi edistää kulttuurialan eri toimijoiden alueellista ja kuntarajat ylittävää yhteistyötä palveluiden vaikuttavuuden ja taloudellisuuden edistämiseksi.</p>	<p>Oriveden seudun kansalaisopiston toimintaa järjestetään kolmella paikkakunnalla: Orivedellä, Juupajoella ja Kuhmoisissa. Oriveden kaupunki on toimijana mukana kuntien kulttuuriverkostoissa (mm. Operaatio Pirkanmaa, Taikusydän, kulttuurihyvinvoinnin Kultu-ryhmä, Kaikukorttiverkosto). Kaupunki on mukana valtakunnallisessa elinvoimaa kulttuurista-verkostossa. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut tekevät paikallisesti laajaa yhteistyötä. Kaupunki on vuoden 2025 aikana neuvotellut Purnu-säätion kanssa Purnun muuttumisesta taidemuseoksi, johon myös kaupungin taloudellista tukea on pyydetty. Kaupunki on ottanut tämän tavoitteen huomioon vuoden 2026 talousarviossa.</p>
<p>Oriveden kaupungin taloudessa on lukuisia epävarmuustekijöitä, joten toiminnan tehokkuudelle ja talouden tasapainolle tulee edelleen etsiä vaihtoehtoja.</p>	<p>Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toteutuminen jatkui vuonna 2025. Vuoden 2025 tilinpäätöksen tulos näyttää kehittämissuunnitelman toimenpiteiden vaikuttaneen.</p>
<p>Kun kohtuullisen pienestä investointimäärästä huolimatta kaupungin riippuvuus ulkopuolisesta rahoituksesta kasvoi, on jatkossa yhä tarkemmin suunniteltava toteutettavat uudis- ja peruskorjaushankkeet.</p>	<p>Vuoden 2025 aikana tehtiin viisi talousarviomuutosta konsernin investointeihin liittyen. Kaupunginhallituksen vastaus 6.10.2025: Taloussuunnitelman mukaan kaupungin vuosien 2026-2028 vuosikatteen määrät jäävät melko vähäisiksi, joten ainakin investointihankkeiden rahoitus tulee edelleen hoitaa lisälainanotolla.</p>
<p>Tarkastuslautakunta on useassa arviointikertomuksessaan edellyttänyt laaja-alaisen kiinteistöstrategian laatimista.</p>	<p>Kiinteistöstrategia on valmisteltu teknisessä lautakunnassa 2025 ja käsiteltiin valtuustossa 17.2.2026.</p>
<p>Etenkin yksityisten toimijoiden merkittävä lisääntyminen Oriveden asuntomarkkinoilla on vaikeuttanut kaupungin vuokratoyhtiön markkina-asemaa. Mikäli kehitys jatkuu samansuuntaisena, on yhtiön asuntotarjonta oltava kysyntää vastaavaa. Vuonna 2024 asuntojen käyttöaste oli noin 80 %.</p>	<p>Kotikoivu Oy on luopunut kannattamattomista kohteista myymällä ja purkamalla kohteitaan. Uudisrakentaminen alkanut vuonna 2025. Sijainniltaan ja kunnoltaan kannattavia kiinteistöjä on peruskorjattu. Vuonna 2025 asuntojen käyttöaste aleni edellisestä vuodesta ollen 75,31%</p>
<p>Vuosittain tehtyjen talousarvioiden ja tilinpäätösten kohtaavuus on ollut ongelmallista. Päätöksenteon tueksi on saatava mahdollisimman ajantasaista taloustietoa</p>	<p>Talousarvio ja tilinpäätös poikkeaa vuonna 2025 huomattavasti toisistaan, ero 2,6 milj. euroa. Osittain ero johtuu toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman onnistumisesta. Kaupunginhallitus on seurannut kehittämissuunnitelman toteutumista kokouksissa neljä kertaa vuoden 2025 aikana sekä käsitellyt normaalin puolivuotiskatsauksen talouden tilanteesta. Uuden taloushallintojärjestelmän toivotaan edesauttavan raportointia.</p>

<p>Kaupungissa on lukuisia lautakuntia, toimikuntia, neuvostoja ja erilaisia jaostoja. Käsiteltävien asioiden kirjo on laaja. Tarkastuslautakunta on havainnoinut, että toimielinten kokoontumistiheydessä ja kokouksiin osallistuvien henkilöiden määrässä on suurta vaihtelua</p>	<p>Elinvoimajaosto, maankäyttö- ja kaavatoimikunta sekä ympäristö- ja rakennuslautakunta lakkautettiin vuoden 2025 aikana ja perustettiin kaupunkikehityslautakunta ja ympäristö- ja rakennuslautakunta.</p> <p>Varajäsenen mahdollisuus luottamushenkilösähköpostin ja kokousaineiston saatavuuteen sähköisesti Teamsin kautta, on yhä edelleen kiinnitettävä huomiota.</p>
<p>Tilinpäätöksissä on toimintaa arvioitu lukuisilla lyhenteillä ja termeillä, jotka eivät välttämättä avaudu kaikille lukijoille, mikä heikentää tiedon saavutettavuutta. Tilinpäätösasiakirjan mittareita tulee konkretisoida ja määritellä niin, että niitä voi numeerisesti ja/tai toiminnallisesti arvioida.</p>	<p>Mittarit ja toteutetut toimenpiteet yhä edelleen paljon sanallisia ja toteuma ei vastaa tavoitetoimenpiteeseen eikä mittariin.</p>
<p>Tarkastuslautakuntien yleisissä ohjeistuksissa suositellaan arvioimaan, kuinka aiemmissa arviointikertomuksissa annettuja ohjeistuksia on toteutettu. Käytäntö, jossa arviointikertomukset käsitellään myös lautakuntatasolla, on osoittautunut hyväksi toimintamalliksi.</p>	<p>Arviointikertomuksen käsittelystä käydään keskustelua kaupungin johtoryhmässä ja lautakuntia edellytetään käsittelevän arviointikertomuksessa esiinnotetut havainnot ja antamaan niistä raportti hallitukselle syyskuun 2025 loppuun mennessä, jonka jälkeen kaupunginhallitus antaa oman vastauksen.</p>
<p>Oriveden kaupungin asukkailla on mahdollisuus antaa palautetta kaupungin verkkosivuilla olevan lomakkeen kautta. Palautelomakkeen tulee sijaita Oriveden kaupungin etusivulla.</p>	<p>Kaupunginhallituksen vastaus 6.10.2025. Oriveden kaupungin nykyiset verkkosivut eivät teknisesti mahdollista palautelomakkeen linkin sijaintia etusivulla. Palautelomake sijaitsee kaupungin verkkosivuilla Kaupunkimme -> Osallistu ja vaikuta -> Anna palautetta ja vastaa kyselyihin. Kyseinen polku ei vaadi montaakaan klikkausta. Lisäksi palautelomakkeelle pääsee helposti etusivulta hakutoiminnon avulla.</p>